

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 04 » _____ 09 _____ 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПОЗИЦІЯ

для студентів

спеціальності
предметної спеціальності
освітньої програми
освітньо-професійного ступеня

014 Середня освіта
014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Середня освіта (Образотворче мистецтво)
фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0924/21
Сест
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 21 р.

Розробник:

Ольга Миколаївна Овчаренко, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

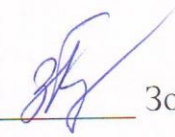
Викладач:

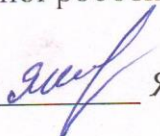
Ольга Миколаївна Овчаренко, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 28 серпня 2021 р. № 1
Голова циклової комісії Ольга ОВЧАРЕНКО

Робочу програму перевірено
04 вересня 2021 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	нормативна професійно-практична	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4,5 /135	
Курс	2	
Семестр	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	2,5
Обсяг годин, в тому числі:	60	75
Аудиторні	28	36
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль		
Самостійна робота	28	35
Форма семестрового контролю		Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Композиція» є сприяння особистісному художньо-естетичному та професійному розвитку студентів, формування базових компетентностей в їх художньо-практичній діяльності.

Основним завданням вивчення дисципліни є:

- опанування студентами теоретичних засад композиції, засвоєння законів, правил, прийомів композиції у процесі виконання вправ, творчих завдань;
- удосконалення навичок практичної діяльності, розвиток композиційного бачення, просторового мислення;
- комплексне застосування засобів композиції у створенні цілісної гармонійної композиції.

Дисципліна «Композиція», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними предметних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК-2	Спроможність професійного спілкування в усній і письмовій формах державною мовою	1-28, ПМК
ЗК-3	Здатність філософського осмислення дійсності, аналізу явищ соціокультурної складової розвитку суспільства	1,6,14-17,21-24
ЗК-6	Готовність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності	1-28
ЗК-7	Спроможність виявляти, ставити та вирішувати проблеми у процесі професійної діяльності; працювати в команді	1-28
ЗК-8	Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів професійної етики	1-28
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК-3	Вирішення завдань професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності	1-28, с. о.
ФК-6	Формулювання цілей особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей	1-28
ФК-7	Застосування знань з національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини в професійній діяльності	14-17,21-24
ФК-13	Володіння різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах	2-6, 8-14, 16-20, 22-26, 28
ФК-14	Використання методів зображення об'єктів навколишнього середовища, живих та неживих предметів засобами рисунку і живопису	16-20, 22-26, 28
ФК-15	Застосування знань з основ композиції у процесі виконання творчих робіт	2-6, 8-14, 16-20, 22-26, 28
ФК-16	Володіння знаннями з кольорознавства в професійній	16-20, 22-26, 28

	педагогічній та художньо-творчій діяльності	
ФК-17	Уміння створювати творчі композиції на основі виражальних засобів декоративно-прикладного мистецтва	6,14-17,21-24,28
ФК-18	Уміння створювати цілісний художній образ засобами художньо-прикладної графіки	2-6, 8-14, 16-20, 22-26, 28
	Організація власної образотворчої діяльності, вибір типових методів та засобів виконання професійних задач, оцінка їх ефективності та якості	2-6, 8-14, 16-20, 22-26, 28, с.о., ПМК
	Демонстрація нестереотипного художньо-образного мислення, уяви, спостережливості	2-6, 8-14, 16-20, 22-26, 28, с.о., ПМК
	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	16-20, 22-26, 28, с.о.
	Визначення мети, завдань та етапів реалізації поставленого творчого завдання	2-6, 8-14, 16-20, 22-26, 28, с.о.
	Розробка формальних площин, об'ємних та просторових композиційні рішення	2-6, 8-14, с.о.
	Вибір форм, технік, матеріалів та зображальних засобів для вирішення практичних завдань та обґрунтування їх вибору	1-28

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- організовувати власну навчальну та творчу діяльність;
- володіти методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності (ПРН-9 ОПП);
- самостійно приймати рішення, демонструвати власну креативну спроможність;
- організовувати взаємозв'язок між набутими знаннями та їх практичним втіленням в реальних проєктах;
 - включатися в проєкт, працювати в команді, нести відповідальність за свою роботу;
 - самостійно знаходити нові рішення при виконанні творчих завдань;
 - аналізувати композиційну побудову творів мистецтва;
 - вільно володіти основними законами, засобами, правилами та прийомами композиції, відтворювати їх у власній практичній діяльності;
 - володіння фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва (ПРН-3 ОПП);
 - застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу (ПРН-8 ОПП);
 - бути готовими до сучасного художньо-творчого мислення, вміти використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів мистецтва, розуміти зв'язки образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини (ПРН-12 ОПП);

- популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної само ідентифікації (ПРН-13 ОПП);
- підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських педагогів та митців(ПРН-14 ОПП);
- здатні до формування естетичного смаку, художніх навичок учнів середньої школи та початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (ПРН-15 ОПП).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт				
	Усього	Аудиторна:			
		Лекції	Семін.	Практ.	Індивід.
Змістовий модуль 1. Поняття про композицію					
1. Поняття про композицію, її закони та правила	2	2			
2. Виявити настрій предмету засобами лінії та плями	2			2	
3. Виконання вправ зі міни площини засобами лінії	2			2	
4. Виконання вправ на виявлення об'єму площини засобами лінії	6			2	4
5. Виконання вправ на виявлення рельєфу та простору на площині паперу засобами лінії	6			2	4
6. Виконання творчої композиції засобами лінії, плями та крапки	8			2	6
7. Засоби та прийоми композиції	2	2			
8. Рівновага, єдність, підпорядкованість в композиції	2			2	
9. Виконання симетричної та асиметричної композиції	2			2	
10. Виконання статичної та динамічної композиції	2			2	
11. Контраст. Виконання контрастної композиції	2			2	
12. Нюанс. Виконання композиції на нюансі	6			2	4
13. Ритм. Виконання ритмічної композиції	6			2	4
14. Виконання творчої композиції	8			2	6
Модульний контроль	4				
Разом	60	4		24	28
Змістовий модуль 2. Колір в композиції					
15. Колір в композиції. Властивості кольору	2	2			
16. Кольоровий образ форми. Виконання абстрактної композиції	7			2	5
17. Створення абстрактної композиції основними кольорами	2			2	
18. Замкнена та відкрита композиція	4			2	2
19. Композиційний центр як засіб виразності композиції	4			2	2
20. Творча композиція виконана	7			2	5

на основі знань про колір					
21. Оптичні ілюзії в композиції	2	2			
22. Виконання метафоричної композиції	4			2	2
23. Виконання гротескної композиції	4			2	2
24. Виконання композиції «Гіпербола»	4			2	2
25. Композиція великодньої листівки	4			2	2
26. Шрифт в композиції. Композиція плакату	7			2	5
27. Методи роботи над композицією картини від задуму до втілення	2	2			
28. Виконання багатофігурної жанрової композиції	18			10	8
Модульний контроль	4				
Разом	75	6		30	35
Разом за 3 семестр	60	4		24	28
Разом за 4 семестр	75	6		30	35
Підготовка та проходження контрольних заходів					
Усього годин	135*	10		54	63

*із врахування МКР 8 год.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття про композицію

Лекція 1. Поняття про композицію, її закони та правила (2 год.)

Композиція – співставлення, поєднання частин, їх упорядкування. Композиція є найважливішою частиною організації художньої форми. Композиція – структура твору, узгодженість його частин, яка відповідає змістові; пошук шляхів і засобів створення художнього образу, найкращого втілення задуму художника. Робота над композицією починається від первісного задуму, загальної його «зав'язки» у пластично-зорових формах, до цілковитого завершення. Композиційна форма – розміщення зображення у просторі – реальному (у скульптурі) або на картинній площині (живопис та графіка) у відповідних до задуму розмірі, форматі й матеріалах. Художні засоби композиції: симетрія та асиметрія, динаміка та статика, метр і ритм, контраст та нюанс, пропорції та масштаб, фактура та колір, матеріал та конструкція.

Основні поняття теми: композиція, масштаб, симетрія, асиметрія, динаміка, статика, рельєф, об'єм, конструкція. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 1. Виявити настрій предмету засобами лінії та плями (2 год.)

Практична робота 2. Виконання вправ зі зміни площини засобами лінії (2 год.)

Практична робота 3. Виконання вправ на виявлення об'єму площини засобами лінії (2 год.)

Практична робота 4. Виконання вправ на виявлення рельєфу та простору на площині паперу засобами лінії (2 год.)

Практична робота 5. Виконання творчої композиції засобами лінії, плями та крапки (2 год.)

Лекція 2. Засоби та прийоми композиції (2 год.)

Гармонія – підпорядкованість усіх частин композиції, виникає завдяки використанню цілого ряду засобів, у яких відображаються об'єктивні закономірності побудови художньої форми. Засоби композиції: пропорція, масштаб, контраст, нюанс, симетрія, асиметрія, рівновага.

Основні поняття теми: засоби композиції, пропорції, масштаб, контраст, нюанс, симетрія, асиметрія, динаміка, статика, рівновага. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 6. Рівновага, єдність, підпорядкованість в композиції (2 год.)

Практична робота 7. Виконання симетричної та асиметричної композиції (2 год.)

Практична робота 8. Виконання статичної та динамічної композиції (2 год.)

Практична робота 9. Контраст. Виконання контрастної композиції (2 год.)

Практична робота 10. Нюанс. Виконання композиції на нюансі (2 год.)

Практична робота 11. Ритм. Виконання ритмічної композиції (2 год.)

Практична робота 12. Виконання творчої композиції (2 год.)

Змістовий модуль 2. Колір в композиції

Лекція 3. Колір в композиції. Властивості кольору (2 год.)

Колір як основна властивість будь-якого предмету та явища. Колір та колорит. Особливості кольорового й тонального ладу твору мистецтва. Кольорові властивості реального світу. Властивості кольору. Гармонійне поєднання кольорів. Основи психології кольору. Вплив кольору на глядача. Настрій картини в залежності від кольору. Закон колористичного перенесення фарб видимої натури на палітру, обумовлену психофізіологією зорового сприйняття та мислення людини.

Основні поняття теми: колір, колорит, психологія кольору основні кольори, похідні кольори, компліментарні кольори, кольорові співвідношення. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 13. Кольоровий образ форми. Виконання абстрактної композиції (2 год.)

Практична робота 14. Створення абстрактної композиції основними кольорами (2 год.)

Практична робота 15. Замкнена та відкрита композиція (2 год.)

Практична робота 16. Композиційний центр як засіб виразності композиції (2 год.)

Практична робота 17. Творча композиція виконана на основі знань про колір (2 год.)

Лекція 4. Оптичні ілюзії в композиції (2 год.)

Оптична ілюзія, особливості зорового сприйняття. Види оптичних ілюзій: місячна ілюзія, невірна оцінка довжини відрізків, величини кутів або кольору зображеного об'єкта, ілюзії руху, «ілюзія відсутності об'єкта» — банерна сліпота тощо. Причини оптичних

ілюзій та їх вплив на глядача. Вивчення оптичних ілюзій. Творчість Моріса Ешера та інших художників, які використовували оптичні ілюзії у власній творчій діяльності.

Основні поняття теми: ілюзія, види ілюзій, оптична ілюзія. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 18. Виконання метафоричної композиції (2 год.)

Практична робота 19. Виконання гротескної композиції (2 год.)

Практична робота 20. Виконання композиції «Гіпербола» (2 год.)

Практична робота 21. Композиція великодньої листівки (2 год.)

Практична робота 22. Шрифт в композиції. Композиція плакату (2 год.)

Лекція 5. Методи роботи над композицією картини, від задуму до втілення (2 год.)

Етапи виконання творчої композиції, картини, від задуму до її втілення. Виникнення ідеї картини. Розробка серії начерків та етюдів відповідно до сюжету картини. Особливості роботи над начерками та етюдами.

Основні поняття теми: образотворче мистецтво, види образотворчого мистецтва, жанри образотворчого мистецтва, картина, жанрова композиція, ідея, задум, начерк, етюд, гризайль. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 23. Виконання багатофігурної жанрової композиції (10 год.)

Плани практичних занять

Змістовий модуль 1. Поняття про композицію

Практична робота 1. Виявити настрої предмету засобами лінії та плями (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 2. Виконання вправ зі зміни площини засобами лінії (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 3. Виконання вправ на виявлення об'єму площини засобами лінії (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
2. Виконання серії пошукових начерків

3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 4. Виконання вправ на виявлення рельєфу та простору на площині паперу засобами лінії (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 5. Виконання творчої композиції засобами лінії, плями та крапки (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 6. Рівновага, єдність, підпорядкованість в композиції (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 7. Виконання симетричної та асиметричної композиції (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 8. Виконання статичної та динамічної композиції (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 9. Контраст. Виконання контрастної композиції (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 10. Ньюанс. Виконання композиції на нюансі (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 11. Ритм. Виконання ритмічної композиції (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 12. Виконання творчої композиції (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
2. Виконання серії пошукових начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Виявлення особливостей завдання
6. Деталізація та завершення роботи

[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Змістовий модуль 2. Колір в композиції
Практична робота 13. Кольоровий образ форми.
Виконання абстрактної композиції (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
2. Виконання серії пошукових начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Виявлення особливостей завдання
6. Деталізація та завершення роботи

[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 14. Створення абстрактної композиції основними
кольорами (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
2. Виконання серії пошукових начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Виявлення особливостей завдання
6. Деталізація та завершення роботи

[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 15. Замкнена та відкрита композиція (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
2. Виконання серії пошукових начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Виявлення особливостей завдання
6. Деталізація та завершення роботи

[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 16. Композиційний центр як засіб виразності композиції (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
2. Виконання серії пошукових начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Виявлення особливостей завдання
6. Деталізація та завершення роботи

[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 17. Творча композиція виконана на основі знань про колір (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 18. Виконання метафоричної композиції (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 19. Виконання гротескної композиції (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 20. Виконання композиції «Гіпербола» (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
 2. Виконання серії пошукових начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Виявлення особливостей завдання
 6. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 21. Композиція великодньої листівки (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
2. Виконання серії пошукових начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Виявлення особливостей завдання

6. Деталізація та завершення роботи
[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 22. Шрифт в композиції. Композиція плакату (2 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
2. Виконання серії пошукових начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Виявлення особливостей завдання
6. Деталізація та завершення роботи
[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 23. Виконання багатофігурної жанрової композиції (10 год.)

План

1. Постановка практичного завдання
2. Виконання серії пошукових начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Практична робота над картиною
6. Виявлення задуму картини кольором, лінією тощо.
7. Деталізація та завершення роботи
[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення студентів оцінюються за 12-бальною шкалою, наприкінці курсу отриманий бал переводиться у 100-бальну шкалу для занесення в диплом.

Рівні компетенції	Оцінка	Критерії
Початковий	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються студентом окремими словами чи реченнями
	2	Студент володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні
	3	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
Середній	4	Студент володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні
	5	Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину

	6	Студент може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки
Достатній	7	Студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень
	8	Студент вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача
	9	Студент вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу
Високий	10	Студент виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем
	11	Студент вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги вчителя знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях.
	12	Студент виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль 1. Поняття про композицію

Самостійна робота 1. Вправи на виявлення об'єму площини засобами лінії

Самостійна робота 2. Вправи на виявлення рельєфу та простору на площині паперу засобами лінії

Самостійна робота 3. Творча композиція засобами лінії, плями та крапки

- Самостійна робота 4.** Композиція виконана на нюансі
Самостійна робота 5. Виконання ритмічної композиції
Самостійна робота 6. Виконання творчої композиції

Змістовий модуль 2. Колір в композиції

- Самостійна робота 7.** Абстрактна кольорова композиція
Самостійна робота 8. Замкнена та відкрита композиція
Самостійна робота 9. Композиція з виразним центром
Самостійна робота 10. Виконання творчої композиції
Самостійна робота 11. Метафора
Самостійна робота 12. Гротеск
Самостійна робота 13. Гіпербола
Самостійна робота 14. Композиція листівки
Самостійна робота 15. Композиція плакату
Самостійна робота 16. Виконання творчої жанрової композиції

Критерії оцінювання самостійної роботи

Зміст самостійної роботи студентів полягає у виконанні самостійних практичних завдань кожне з яких оцінюється в 12 балів. Критерії оцінювання наведені в таблиці п.6.1.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вправи на виявлення об'єму площини засобами лінії	4
2	Вправи на виявлення рельєфу та простору на площині паперу засобами лінії	4
3	Творча композиція засобами лінії, плями та крапки	6
4	Композиція виконана на нюансі	4
5	Виконання ритмічної композиції	4
6	Виконання творчої композиції	6
7	Абстрактна кольорова композиція	5
8	Замкнена та відкрита композиція	2
9	Композиція з виразним центром	2
10	Виконання творчої композиції	5
11	Метафора	2
12	Гротеск	2
13	Гіпербола	2
14	Композиція листівки	2
15	Композиція плакату	5
16	Виконання творчої жанрової композиції	8
	Разом	63

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться в формі семестрового перегляду портфоліо робіт студентів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання 4 семестр передбачає форму семестрового контролю – залік.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка за 12-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	
12	A	98-100	зараховано
11		94-97	
10		93-90	
9	B	89-86	
8		85-82	
7	C	81-75	
6	D	74-69	
5	E	68-65	
4		64-60	
3	Fx	59-35	не зараховано
2	F	34-20	
1		19-1	

7. Навчально-методична карта дисципліни «Композиція» (3 семестр)
Разом: 60 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 28 год.,
модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I																							
Назва модуля	Поняття про композицію																							
Лекції	1						2																	
Дати																								
Теми лекцій	Поняття про композицію, її закони та правила						Засоби та прийоми композиції																	
Теми практичних занять	Виявити настрій предмету засобами лінії та плями		Виконання вправ зі зміни площини засобами лінії		Виконання вправ на виявлення об'єму площини засобами лінії		Виконання вправ на виявлення рельєфу та простору на площині паперу засобами лінії		Виконання творчої композиції засобами лінії, плями та крапки		Рівновага, єдність, підпорядкованість в композиції		Виконання симетричної та асиметричної композиції		Виконання статичної та динамічної композиції		Контраст. Виконання контрастної композиції		Нюанс. Виконання композиції на нюансі		Ритм. Виконання ритмічної композиції		Виконання творчої композиції	
Самостійна робота	Вправи на виявлення об'єму площини засобами лінії				Вправи на виявлення рельєфу та простору на площині паперу засобами лінії				Творча композиція засобами лінії, плями та крапки				Композиція виконана на нюансі				Виконання ритмічної композиції				Виконання творчої композиції			
Види поточного контролю	Підсумковий семестровий контроль – перегляд портфоліо																							
Підсумковий контроль																								

7. Навчально-методична карта дисципліни «Композиція» (4 семестр)
Разом: 75 год., лекції – 6 год., практичні заняття – 30 год., самостійна робота – 35 год.,
 модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль II																			
Назва модуля	Колір в композиції																			
Лекції	3						4						5							
Дати																				
Теми лекцій	Колір в композиції. Властивості кольору																			
Теми практичних занять	Кольоровий образ форми. Виконання абстрактної композиції Створення абстрактної композиції основними кольорами • Замкнена та відкрита композиція Композиційний центр як засіб виразності композиції Творча композиція виконана на основі знань про колір Виконання метафоричної композиції Виконання гротескної композиції Виконання композиції «Гіпербола» Композиція великодньої листівки Шрифти в композиції. Композиція плакату Виконання багатоголивної жанрової композиції																			
Самостійна робота	Абстрактна кольорова композиція		Замкнена та відкрита композиція		Композиція з виразним центром		Виконання творчої композиції		Метафора		Гротеск		Гіпербола		Композиція листівки		Композиція плакату		Виконання творчої жанрової композиції	
Види поточного контролю	Підсумковий семестровий контроль – перегляд портфоліо																			
Підсумковий контроль	Залік																			

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Богдан Губаль Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір. Навчальний посібник/ За ред.проф. Є.А. Антоновича – Тернопіль : Поліграфічний Центр Матвей, 2011.
2. Кириченко М.А. Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. - К., «Вища школа», 2002.
3. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція : навчальний посібник/ Т.М.Клименюк - Львів : Львівська Політехніка, 2012.
4. Михайленко В.Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): навчальний посібник/ В.Є. Михайленко - Київ : Каравела, 2015.
5. Форми і методи композиції у контексті сучасних наукових та практичних реалій. – Вижниця., 2007. – 126с.

Додаткова література:

6. Антонович Є.А., Василюшин Я.В., Шпильчак В.А. Креслення: Навч. посібник / За ред.проф. Є.А. Антоновича – Львів: Світ, 2006 – 512с., іл.
7. Печенюк Таміла. Кольорознавство./Т.Печенюк – К.: ГраніТ, 2009. – 190 с.
8. Поліщук А.А. Теорія та практика графіки: навчальний посібник. Київ: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2015.

9. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О.Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>